

Dokument National Geographic "Majowie z powietrza" rewiduje naszą dotychczasową wiedzę o historii wielkiej, niezwykle zaawansowanej i tajemniczej starożytnej cywilizacji

Podczas prowadzonych z pokładu samolotu pomiarów aerofotogrametrycznych w gwatemalskiej dżungli, odkryto nieznane dotąd miasta i ponad 60 tys. budowli wzniesionych przez człowieka, co potwierdza, że cywilizacja Majów była bardziej rozwinięta niż myślimy.

Premiera godzinnego archeologicznego programu specjalnego „Majowie z powietrza” w niedzielę 25 lutego o godzinie 21:00 na kanale National Geographic

(Waszyngton, D.C./Gwatemala – 1 lutego, 2018 r.) — Każdy z nas słyszał o wielkich, starożytnych cywilizacjach, które rozwijały się w Egipcie i Chinach. Do niedawna uważano też, że terytorium Imperium Majów, którzy stworzyli jedną z najbardziej tajemniczych cywilizacji starożytnego świata, było dość nieduże. Do przeprowadzenia najnowszych badań w gwatemalskiej dżungli wykorzystano zaawansowaną technologię aerofotometryczną, aby dokładnie zbadać te tereny. Nie było to łatwe, gdyż są one porośnięte dżunglą. Wyniki pomiarów są zaskakujące - okazało się, że w okolicy znajduje się ponad 60 tys. wcześniej nieznanymi budowli wzniesionych przez człowieka, które tworzą razem sieć połączonych ze sobą drogami miast, umocnień i gospodarstw. Naukowcy ustalili także, że kultury zamieszkujące ten teren w starożytności kształtowały okoliczny krajobraz, zamieniając go w ziemi uprawne, na których produkowano żywność na niemal przemysłową skalę. Dokument National Geographic pt. „**Majowie z powietrza**”, którego premierę zaplanowano na **niedzielę 25 lutego o godz. 21:00**, przedstawia wyniki najnowszych badań – wszystkie z nich rewidują naszą dotychczasową wiedzę o kulturze Majów.

Przez wiele lat archeolodzy prowadzili badania w gęstej dżungli, aby lepiej poznać starożytną cywilizację Majów. Gęsto rosnące drzewa utrudniały prace, a wydobyte z ziemi przedmioty wskazywały początkowo, że budowane w dużej odległości od siebie miasta Majów były samowystarczalne. Ta teza została niedawno podważona dzięki wynikom realizowanego w Gwatemali projektu PACUNAM LiDAR (Light Detection and Ranging – technologia skanowania laserowego terenu), w którym uczestniczy ponad 30 naukowców i archeologów z najbardziej uznanych uniwersytetów i instytucji badawczych świata. Koordynatorem i sponsorem prac jest Fundacja PACUNAM, która wykorzystwała najbardziej zaawansowaną technologię, aby wykonać lotnicze pomiary geodezyjne gwatemalskiej dżungli na powierzchni ponad 2 tys. kilometrów kwadratowych. Ich wyniki zostały przedstawione w formie cyfrowych map. Specjalnie na potrzeby dokumentu National Geographic stworzono również aplikację AR, która nakłada dane lotnicze na mapę terenu i tworzy pozbawiony zalesienia widok, aby pokazać, co kryje się pod koronami drzew. Dzięki najnowszym technologiom naukowcy nie są zmuszeni do wycięcia ani jednego drzewa lub pnąca, by przeanalizować ukształtowanie terenu.

„To, co robimy przypomina magiczne sztuczki” - mówi Tom Garrison, jeden z archeologów kierujących pracami archeologicznymi i dodaje: „dzięki wynikom najnowszych badań dokonaliśmy największego przełomu w archeologii kultury Majów od ponad 100 lat”.

Najnowsze ustalenia jednoznacznie wskazują, że populacja Majów była znacznie większa niż sądzimy. Nizinę Majów zamieszkiwało nie 2, ale nawet 20 milionów ludzi, co odpowiada połowie ludności ówczesnej Europy. Obszar, na którym rozwijała się ta starożytna kultura można porównać do terytorium Włoch.

Archeolodzy analizują dane, które wskazują na niezwykłą złożoność i zasięg cywilizacji Majów. Starają się też dociec, kto rządził tak wielką społecznością. Dokument **Majowie z powietrza** przedstawia również historię nieznanej powszechnie dynastii Królów Węży, która przejęła władzę w Imperium Majów. Było to możliwe dzięki licznym podbojom, korzystnie zaaranżowanym małżeństwom i osadzeniu na tronie marionetkowych władców. O istnieniu Królów Węży dowiedzieliśmy się dopiero wtedy, gdy archeologom udało się rozszyfrować inskrypcje Majów. Dotychczasowe znaleziska wskazują, że rządzili oni niepodzielnie od Meksyku i Belize aż po Gwatemalę, a w 562 roku podbili Tikal, największe z miast Majów.

Wyniki badania LiDAR rzucają także nowe światło na miasto Tikal, obecnie tłumnie odwiedzane przez turystów, które było już przedmiotem licznych badań naukowych. Pomiar geodezyjne jednoznacznie wskazują, że w jego centrum stała jeszcze jedna, dziś niewidoczna, piramida. Do niedawna archeolodzy uważali, że miejsce, w którym się znajdowała to zwyczajny pagórek, będący naturalną cechą rzeźby terenu. Odnalezienie nowej budowli jest jednym z najważniejszych odkryć w centrum Tikal na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci. Wyniki skanowania laserowego terenu dowodzą także, że starożytne miasto było trzy- lub nawet czterokrotnie większe niż początkowo uważano. Na jego obrzeżach urządzenie do skanowania laserowego wykryło pozostałości rozległych budowli obronnych i fortyfikacji, co zdaje się potwierdzać nową rewolucyjną tezę, że Majowie toczyli między sobą wielkie wojny.

Francisco Estrada-Belli, odkrywca National Geographic i jeden z archeologów, który współkieruje projektem od przeszło 20 lat, prowadzi wykopaliska w starożytnym mieście Majów Holmul, gdzie znajduje kolejne artefakty z czasów dynastii Królów Węży. Jednymi z najważniejszych znalezisk są gigantyczny rzeźbiony fryz z kamienia oraz królewski grobowiec ukryty głęboko w jednej z piramid. Oba obiekty zawierają cenne wskazówki dotyczące króla i królowej z VII wieku oraz ich powiązań z licznymi władcami z dynastii Królów Węży. W otaczającej miasto podmokłej dolinie Francisco Estrada-Belli demonstruje działanie skanera laserowego, aby pokazać widzom, jak osuszono, a później nawadniano tysiące metrów kwadratowych terenu, na których prowadzono uprawy na niespotykaną wówczas skalę. Na obszarze o długości 20 kilometrów, założono liczne gospodarstwa rolne. Wszystkie z nich dostarczały żywność mieszkańcom miasta Tikal i okolicznych osad.

„Dzięki wynikom skanowania laserowego odnajdujemy całe miasta, których istnienia nie byliśmy świadomi” - przyznaje w dokumencie archeolog. „Mamy jeszcze 20 tys. km kwadratowych do przebadania i na pewno znajdziemy tam setki miast, o których istnieniu nikt wcześniej nie wiedział. Jestem tego pewien” - dodaje.

Jedno z takich wcześniej nieznanymi miejsc odwiedza z kamerą Albert Lin, odkrywca Towarzystwa National Geographic. Niczym bohater filmów akcji, skacze on z helikoptera prosto do dżungli i przemierza wiele kilometrów pieszo, aby dotrzeć do wykrytego przez sprzęt obiektu. Linowi udaje się dzięki temu odnaleźć nieznaną piramidę. Siedmiopiętrowa budowla zachowała się w doskonałym

stanie, ale jest prawie niewidoczna, bo porasta ją gęsta roślinność. Naukowcy będą badać ją jeszcze przez wiele dziesięcioleci.

„Korzystałem z mapy stworzonej przez powietrzny radar, na pokładzie helikoptera dotarłem do dżungli, a potem przedzierałem się godzinami przez zarośla, by znaleźć właśnie to” - mówi w dokumencie „Majowie z powietrza” Lin, stojąc przed piramidą. „Wyniki skanowania laserowego pomogą nam napisać na nowo historię starożytnych Majów” - dodaje.

Przed naukowcami jeszcze wiele do zrobienia, bo cyfrowe mapy opracowano na razie dla zaledwie 1/10 badanego terenu.

Dokument „**Majowie z powietrza**” został wyprodukowany dla National Geographic przez spółkę Wild Blue Media. Producentem wykonawczym ze strony Wild Blue Media jest Cameron Balbirnie, a ze strony National Geographic - Carolyn Payne. Hamish Mykura pełni ze strony kanału National Geographic obowiązki dyrektora ds. programów międzynarodowych, a Tim Pastore jest prezesem ds. produkcji i programów własnych.

#

O National Geographic Partners LLC

National Geographic Partners LLC (NGP) to spółka joint venture założona przez Towarzystwo National Geographic i wytwórnię 21st Century Fox, która produkuje programy popularnonaukowe, przygodowe i podróżnicze oraz zarządza aktywami medialnymi. W portfolio NGP znajdują się międzynarodowe kanały National Geographic (National Geographic Channel, Nat Geo Wild, Nat Geo Mundo, Nat Geo People), należące do National Geographic platformy oraz aktywa medialne, w tym magazyny National Geographic, wytwórnia National Geographic Studios, platformy cyfrowe i społecznościowe, wydawnictwa (książki, mapy, media dziecięce). Dodatkowa działalność obejmuje turystykę, centra rozrywki, sprzedaż archiwów, katalogów, licencji oraz e-commerce. Od 18 lat rozwój wiedzy i lepsze poznanie otaczającego nas świata jest misją Towarzystwa National Geographic, które wciąż zgłębia nowe tematy, przesuwając granice i poszerza horyzonty swoich widzów i czytelników, docierając każdego miesiąca do ponad 730 milionów ludzi z 172 krajów świata z treściami dostępnymi w 43 wersjach językowych. NGP przekazuje 27 procent zysków Towarzystwu National Geographic, które jest organizacją pożytku publicznego, aby finansować badania naukowe, nowe odkrycia, projekty dot. ochrony środowiska i edukacji. Więcej informacji na ten temat znajduje się na stronach natgeotv.com i nationalgeographic.com.

O Fundación Patrimonio Cultural y Natural Maya, PACUNAM

Fundación Pacunam (Patrimonio Cultural y Natural Maya) została założona w Gwatemali w 2006 roku jako organizacja pożytku publicznego, której statutowym celem jest wspieranie badań naukowych, badań związanych z ochroną środowiska oraz zrównoważonym rozwojem zasobów kulturowych i naturalnych Rezerwatu Biosfery Majów, chronionego obszaru w północnej Gwatemali o powierzchni ponad 21 tys. km kw. Działania prowadzone w ramach Inicjatywy Pacunam są finansowane przez największe gwatemalskie przedsiębiorstwa, w tym m.in. Cerveceria Centroamericana, Grupo Campollo, Cementos Progreso, Blue Oil, Banco Industrial i ASAZGUA (Asociación de Azucareros de Guatemala) oraz międzynarodowych sponsorów takich jak Fundacja im. Hitza.

Kontakt

Izabella Siurdyna

PR Manager

FOX Networks Group

tel. (+48 22) 378 27 94, tel. kom. +48 697 222 296

email: izabella.siurdyna@fox.com

Olga Kobus

NBS Communications

tel. kom. +48 519 856 375

email: okobus@nbs.com.pl